

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előzetes árak:

Helyben:	Vidéken:
1 óra 60 f.	1 óra 1 K —
3 óra 1 K 80	3 óra 3 —
6 óra 3 — 60	6 óra 6 —
1 óra 7 — 20	1 óra 12 —

Főszerkesztő és lapkiadó: **Baranyay Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Major Mihály.**

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Telefon 208.

Egyes szárok kaphatók: a dohányüzemekben.

SZERETEM

derült lélekkel nézni a világot, szeretem jobbaknak, lelkesebbeknek, bátrabbaknak gondolni az embereket s mégis, ha fel kell tennünk a kérdést, vajon abban a 12 millió magyar katolikusban megvan-e a kellő lelkesedés, főképp megvan-e a katolikus intelligenciánkban a kellő buzgalom, a határozott és nyílt színvallás, a bátor és tettek-re is kész elhatározás magasztos eszméink és mozgalmaink érdekében: nem lehet rámondani a határozott igent.

Szeretem az embereket lelkesebbeknek gondolni s mégis mikor mozgalmainkban, intézményeinkben szíjjel nézünk, nem látjuk a nemes mozgalmak, szép ideák megvalósításának legértékesebb és legféltőbb tényezőit; az intelligenciát.

Hiába keressük zászlóink alatt, nem látjuk eszméink szolgálatában kellő számarányban, a buzgó, lelkes, tettek-re is kész intelligens katolikus férfiakat.

Szeretem az embereket bátrabbaknak gondolni s mégis, mikor társadalmi életünkre gondolok, nem merek túlságosan bízni, nem merek határozottan reménykedni, mert a mi intelligenciánk nem eléggé bátor, hogy magasztos törekvéseinkkel azonosítani merné magát.

Az igaz, hogy templomainkban ma már nem olyan ritka az intelligens katolikus férfiú, mint volt évekkel ezelőtt: mikor azonban kint, a társadalomban, a közéletben kellene helyt állani, akkor megtizedelve mutatkoznak, csak itt-ott találunk még a templom rendező látogatóival is. Sajnos, olyan a mi intelligenciánk viselkedése, mintha az egyházhoz való ragaszkodásban valami szegyenletes, valami tiltott dolog volna. Még a buzgóbbak közt is talánunk félnék lelketek. Többnyire csak alattomban, bujkálva vallják magukat hívőknek s kint az életben, összetett kézzel, közönyös arccal nézik a krisztusi világnézet bátor harcosainak küzdelmét.

Ezzel szemben a felforgató eszmék, a velünk szembeálló

mozgalmak harcosai, bezzeg büszkék táborukra és zászlójukra. A materialista, az istentagadó, vagy szociáldemokrata hivatalnok, tanár, orvos, ügyvéd és képviselő tüntet, veri a mellét és főnhangon valja magát a kereszténység ellenségének. Fölhasznál minden eszközt és módot, csak hogy előbbre vigye eszméit, csak hogy gátat vessen a keresztény világnézet érvényesülésének.

Öszintén szólva, ha külső jelekből, t. i. az intelligencia viselkedéséből kellene következtetni a szemben álló táborok belső erejére, azt kellene hinnünk, hogy az elvek büszke megvallása, a sikerben való bizakodás, s az életkedv mind ellenségeink előjoga. Még öszintébben szólva a jövő megszerzésére alkalmas energia és bátorság, a magyar közéletben ma csak annak a tábornak van meg, a mely az egyház ledöntésére esküszik és az új társadalmat az evangélium romjain akarja fölépíteni.

Ez pedig nagy hiba. Ha e végzetes hibán hamarosan nem változtatunk, ha katolikus intelligenciánk még idejekorán talpra nem áll, meg nem embereli magát; évszázadok óta gyűjtött anyagi és szellemi tőkéink szét fognak forgácsolódni, tekintélyünk és hatásunk oda lesz s a keresztény világnézet nemzetalkotó, nemesítő törekvéseit, az ellenséges tábor fogja elnyomni. A bajt csak a katolikus világiak felocsúdása és talpraállása akadályozhatja meg, mert a keresztény világnézet érvényesülésének ma már ők az alapjai és leghatalmasabb támaszai. És legyenek is alapjai, legyenek is támaszai, mert az egyház ő éretült, világiakért van.

Az egyház a világiakért van, hogy családi életüket boldogítsa, hogy gyermekeiket erkölcsre nevelje, hogy becsületes és tiszta közviszonyokat követeljen és teremtsen. A világiakért van az egyház, legyenek tehát a világiak, főképp az intelligencia terjesztői, buzgó harcosai az egyháznak minden családi körben, minden községben, minden iskolában, minden hivatalban és képviselőletben!

Papp Lajos.

Városi közgyűlés.

A folyó hó 29-én tartandó rendes havi városi közgyűlésnek igen érdekes és nagyfontosságú tárgysorozata lesz. A közgyűlésre eddig a következő ügyek vannak kiütve:

Árvaház és aggintézet építése. — A polgári fiúiskola ügye. — A tisztviselők családi pótléka. — A közigazgatási bizottságból kilépő tagok helyének betöltése. — Borellenőrző bizottság megalakítása. Több albizottság újra alakítása. — A jövő évi virilisták végleges névjegyzékének megállapítása. — Hat számírtási állás betöltése. — Új lakatany építés ügye. — A déli vasút melletti utcák rendezése. — A Szőgyény-Marich-utca szabályozása. — 200-000 korona függőkölcsön felvétele. — Hübner Károly lemondása a színházi bizottsági tagságról. — A gyalogsági gyakorló és a lőtér bérbeadása.

Ezekben kívül még több kisebb ügy kerül az idei év utolsó városi közgyűlésének tárgysorozatába.

A városi igazoló választmány tegnap délelőtti ülésén dr. Hajós Rezső városi bizottsági taggá történt megválasztását minden kifogás nélkül igazolta. A dr. Vass József és dr. Czapáry László városi bizottsági tagok mandátumát megtámadó, Jáderny Andor és társai által aláírt beadványát nem vonták vissza. Elérkezett az igazoló választmány elé, ahol ma délelőtti elutasították. Csak akkor lehet a távol levő bizottsági tagok mandátumát megtámadni, ha azok már legalább két év óta egyházomban nem laknak a városban.

A városi árvaházi bizottság folyó 19-én délelőtti ülést tartott, mely alkalommal a Szűts Péterné-féle 600 koronás alapítvány ezévi kamatait Ertl Anna és Pintér András árvaházi növényeknek ítélte oda.

Kik pályáztak? A városi főmérnöki állásra hirdetett pályázat tegnap délben lejárt. A már közölt négy pályázón kívül még

a következők adták be kérényeket: Pápai Nándor (Kölcsevár), Grundböck István (Nagyvár), Hack Endre (Bpest), Grosch Emil (Kassa), Müller József (Budapest) és Csik István (Székesfehérvár).

A hitvesgyilkos.

Miért nem fiú?

Tegnap számunkban megírtuk, hogy Laub József szári ácsmunkás megfojtotta a feleségét. A gyilkosról és gyilkosságáról a következő újabb részleteket kaptuk. Ezek az újabb részletek azonban nem hiteles adatok, hanem a faluban az esettel kapcsolatban szájról-szájra járó mondák.

Laub József már régi idő óta exatált természetű ember, mondhatók félholond volt, amit a túlságos alkohol élvezet és mint mondják egy szerencsétlenség is okozott. Ungváron ugyanis egy építkezésnél egy gerenda a fejére esett. Agrárkódást kapott akkor és az is befolyással van elmebeli állapotára. Feleségét, Kovács Juliánát Ungváron vette nőül. Azt mondják, hogy meglehetősen jól éltek, van egy 3 éves leánygyermekük és a mult héten csütörtökön született a második leányuk. Ez idő óta többször civódtak, azon veszekedtek, hogy miért nem lett a gyermek fiú?

Azonkívül a faluban azt beszéltek Laubnak, hogy a felesége boszorkány, ő előbb haragudott érte, de utóbb tán ő is félt tőle és bizonyos mániájává lett, mert a csendőröknek azt vallotta, hogy éjjel a felesége fölkel és ő a sötétben a fehér alaktól megijedt, azt hitte, meg akarja őt ölni. Azért megfogta kihurcolta a konyhába, előbb egy vizes kannát vágott a fejéhez, azután megfojtotta. Majd

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete,

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

00001347

eltorlasztotta a könyvhaajtót, az ablakon kimászott, elment a komaasszonyához, akinek azt mondta, menjen el öhozzá, mert a feleségét valaki agyonverte. Aztán elment a szüleihez, ott azonban nem szólt semmit. Azok csak akkor tudták meg, amikor hajnalban a bíró felzörgette őket és kereste a gyilkos férjet. Saját bevallása szerint a tett elkövetésekor nem volt részeg.

KORUNK erkölcsi hanyatlásának főbb okai.

A sajtó.

Irtá: Papp Lajos.

Verescsaginnak, a híres csatákép festőnek van egy világhírű képe: „A háború apotheozisa”. Ez a kép azért világhírű, mert a legalkusabb szemlélő is minden kommentár nélkül, meglátja benne azoknak a borzalmas pusztításoknak teljes összességét, melyet a nagyhatalmi erők az ősidők óta intézménye, a háború visz véghez az emberekben. Mikor ezt a borzalmas képet néztem s elgondolkoztam azokról az emberelenségekről, anyagi pusztításról és vérdíjakokról, melyet a letűnt idők nagy háborúi előidézték, önkénytelenül eszembe jutott a modern kornak egy másik, talán még sokkal inkább pusztítóbb, rombolóbb és veszedelmesebb intézménye, a rossz, az erkölcstelen, a hitetlen sajtó.

Borzasztó pusztítást visz véghez a háború, ha elgondoljuk, hogy csak a XIX. század folyamán több mint tízenöt millió ember vesztette életét a csataterén; de mennyivel több és nagyobb azon erkölcsi halottak, áldozatok száma, mely a rossz, az erkölcstelen, a hitetlen sajtó nyomán lakad. Ep azért kevés erkölcsi halottak, mert a legnagyobbnak megrontóját a rossz sajtóban kell keresnünk.

Mindenki tudja, hogy a modern kor egyik legnagyobb hatalma a sajtó. A sajtó teremt és irányít, közvéleményt létesít és rombol intézményt: szóval egy olyan valami, mely a közéletre óriási befolyással van. Jóra használta-e a sajtó a maga nagy erejét? Nem. Mert a mai sajtó kevés kivétellel a rossznak szolgálatában áll. A mai sajtó nagy gonosztevő hatalom. Régebben azt tekintette feladatának a sajtó, hogy nagy és nemes eszméket propagáljon, ma ellenben a szenvedélyek folklavarást tartja céljának. Kérelmet, hitetlenséget terjeszt, botrányokat szelít, bünt palástol és dicsér s azon van, hogy minden komolyabb erkölcsi felfogást neveltséget tegyen.

A józan kriminalógusok bevallják, hogy a mai sajtó valóságos előkészítő iskola a bűnözéshez, úgy, hogy a gonosztévő sokszor nem egyéb, mint annak végrehajtó eszköze.

A kriminalógia egész sereg adatait illusztrálja, hogy hányszor merítették egyes gonosztévők bűnös tettüknek eszméjét az újságból. Hány gonosztévő vetemedett valamely gazdaságra csak azért, hogy róla is hasábotok irjanak, a vagy utánozzon egyes gazembereket, akikről sokat beszél a világ.

Egészséges normális életű ember tiszta marad az ilyen olvasmányoktól, de az erkölcsi ember már ugyanis megingott, lelkében meghasonlott egyénnek úgy magával ragadja az olvasmányok tartalma, mint valami gonosz fantom mellyel szemben tehetetlenek. Nem lehet tehát eléggé kárthatatlanná a napisajtó ezen határtalan szennyezőhatását mely ily fajtájában valóságos társadalmi csapással lett.

Hasonlóképp veszedelmes a sajtó a társadalom erkölcsiére akkor is: mikor a sexualis ragályt terjeszti! Sajnos sok olyan napi lapunk van Magyarországon is, mely vércikkkeiben valóságos erkölcsioktatásokat nyújt, vonal alatti tárcáiban pedig ugyanakkor az élvezet evangéliumának szolgálatában áll, a testi-lelki lust terjeszt s bűnház izú apróhirdetés rovataiban pedig a prostitúciót közvetíti.

Vegyük még ide az igazi pornografikus irodalmat. Fiatalságunk ezekből a szennypapírosokból tanulja a nemi visszaéléseket: Csoda e akkor ha az ifjú nemzedék ily szellemi táplálék után folytonolt y vást satnyul, erőtlenedik és lazít b lesz.

Kormányok a „nemzeti munkát” tűzte zászlajára: hát ez is „nemzeti munka” amit ezek a csatornába való nyomtatványok végeznek? Igazán botrányos dolog, hogy egy modern államban ilyen eltűnnek!

Igaz van a francia Fonillenek, hogy azon kormány mely az erkölcsi ragálynak eme elharapódzást ölbetett kezekkel nézi, politikai ostobaságról és erkölcsi aljasságról tesz tanubizonyságot.

Folyt. köv.

POLITIKAI ÉLET.

Vége Székesfehérvárot is feltámad egy kis politikai élet. Városunk országgyűlési képviselője, dr. báró Mandorff Géza választóival a politikai helyzetet ismertetni óhajta, miért is a székesfehérvári függetlenségi pártvezetőség elhatározta, hogy e célra kerületi értekezletet tart.

Az első ilyen kerületi értekezlet a felsőváros első kerületében lesz és pedig folyó hó 21-én szombaton este 7 órakor a Denkovits-féle vendéglőben. A függetlenségi párt kéri tagjait és a választó polgárságot, hogy a képviselői ismertetésénél számosabban jelenjenek meg. Dr. Báró Mandorff Géza az ellenzék azon kiváló tagjai közé tartozik, akik tántoríthatatlanul, a nép nagy többségének akarata mellett harcolnak Tisza és Lukács alkotmánytörő eljárása ellen. Örülhetünk, hogy a mi képviselőinket is ott látjuk a magyar nemzet érdekeiért harcoló hazafias ellenzék táborában.

**Követeljük a korcsmák és
pálinkamérések bezárását
szombat esti 6 órától
hétfő reggelig.**

HIREK.

N a p t á r.

December 20. Péntek
R. Kath. I. Teofil vt.
Pro: Teofil
Gör. Ambróz
Zsidó. Jer. ostr. b.
Nap kel: 7 ó. 46. nyugszik 4 ó. 09.
Hold kel: 1 ó. 17. nyugszik 3 ó. 21.

— A Prohászka ünnepen a Budapesti Újságírók Egyesületét nem mint jeleztük Kopár Ferenc, hanem Benedek Árpád, Gara József, Seffer László és Früchtl Ede képviselik.

— A katonák karácsonyára újabbán a következő adományok érkeztek szerkesztőségünkhez:
Ferenc József intézet. . . . . 6 K.
Ferenc József leánynevelő intézet növendékei . . . . . 29 „
Fábián Józsefné, Katona-vár . . . . . 3 „
Halvaksz Ilona . . . . . 2 „

— Kérem! A rendőrkapitány felkéri a házilajnosokat, hogy vasárnap délelőtt Prohászka püspök jubileuma alkalmából a vasúti állomástól a Szent István teremig vezető úton levő házaitkat lobogozzák fel.

— Államszámviteltani vizsga. Dudovits György, m. kir. pü. számgyakornok f. hó 16-án és 17-én a pénzügyminiszteriumban az államszámviteltani államvizsgát sikerrel letette.

— Választási mozgalom. A dr. Rádai Lajos elhalálozásával megüresedett városi bizottsági tagsági helyre már három jelölt nevére emlegetik. Ezek Kelemen Béla főreáliskolai igazgató, Kőcsner József kereskedő és Zalai Mihály főgimnáziumi igazgató.

— Adományok. Kaszás Lajos az árvák karácsonyfájára 20 K-t, a Kereskedelmi Társulat a rendőröknek 20 K-t, az Obermayer család a Tüzoltó Testületnek 20 K-t adományozott.

— Madárvédelem. A madár- és állatvédő-egyesület, hogy a hideg, zord idők beálltával az ég hasznos madarainak legyen, hol meghúzni magukat, a városi hatóság bőkezű támogatásával újabb hat madáretetőt állított föl és madár eleséget rakott ki. Az új etetőket az iskolák udvarain helyezték el, hogy az ifjuság gyakorlatilag ismerje meg a madárvédelem módjait és leszköjként a nálunk nagyonis elterjedt lelketlen madárpusztításról. A nagy közönség is sokat tehet e tekintetben, ha a madárpusztítókat feljelenti, a rendőrséget a madárfogdosók tanyáira figyelmezteti és gondoskodik a téli zivatariban védtelen állat-étetéről. E végből a madárvédő-egyesület Schlammadinger Gyula vaskereskedőnél rakárt létesített, ahol 50 fillérért ablakra erősíthető kis madáretetők és madáreléség is kapható. Fél kiló madárkalács 60 fillér, mely darabokra törölve helyezendő ki az etetőkre. Nagyobb madáretetők felállításánál készséggel szolgál utmutatással Marosi Arnold, a madár- és állatvédő-egyesület titkára.

— Madarász apo nyolcvanéves képviselői jubileuma. Deczember 19-én nyolcvan esztendője, hogy Madarász József a fejérmegyei sárkeresztúri kerület országgyűlési képviselője, mint „absentium adegatus” megjelent a korszakos jelentőségű 1832 ikt. pozsonyi országgyűlésen. Nyolcvan esztendő, mint életkor is ritka. Mint közpályán, megtáborozás nélkül való következetességgel eltöltött idő pedig egyenesen példátlan. És Madarász József ugyanazokkal az elvekkel jelent meg a híres pozsonyi országgyűlésen, amilyenekkel 1848 óta a mai napig a sárkeresztúri kerületet a magyar országgyűlésen képviseli. „A lengyelek fölkeltek és küzdötték az orosz hatalom ellen csatáikat. A szabadságra törekvés e harcban új világ tárult föl előttem. . . . Ezeket írja 1831-ben Madarász József. Majd folytatja: „Megtaláltam a tért, amelynek erőmet szentelnem kell: a szabadságra való törekvést. . . .” A hatalom akkor is megkísérelte a híres „országgyűlési ifjuságot”, köztük az ifjú Madarász Józsefet is. Szép szóval kerültek, csalták: szórakozták, járjon női társaságba, vagy élégtse ki a játékban szenvedélyét — csak annak az „ifjusági kórnek” vessenek véget: a hatalom máltányolni, jutalmazni kész. . . . Madarász tántoríthatatlan volt. Hivatalt ígért nek, ha a szabadgondolkodók jellegzetes körszakállát levették. Madarász nem vállalta a hivatal. A hatalom részéről ma ugyanezeket a kísértéseket látja, ha körülnéz, de — nagyon megfoggyatkoztak az állhatatosak. Eppen ez az, ami a mai mértékkel megbecsülhetetlen értékű teszi azt a nemes példát, ami az ő hosszú, igazán lsten kegyelméből való élet állított. Kilencven nyolcvan éves elhunyt Madarász József. és ma is tagja a magyar országgyűlésnek. Látta maga mellől elmúlni a nagy Wessellényit, akivé. Széchenyi Istvánnak az állami önállóságot háttérbe szorító irányára ellen küzdött, Kölcsey Ferencet, aki nek a szabadsággért lángoló lelke ő magával ragadta, Kossuth Lajost, akinek egész életében híve marad és nagyon sokat a nagy idők nagyjai közül. . . . Ott volt a hét pörbefogott „hazaáruló” között, akik névszerint a következők voltak: Wessellényi Miklós báró, Kossuth Lajos, Balogh János, Kosztolányi Pető, Ujházy László, Madarász László (testvére) és Madarász József. Ragyogó névsor. . . . Már csak egy él a hét közül, aki ma is ott van Kossuth Lajos táborában. Más nemzet igazi ünnep tudná tenni a holnapi napot. Mi, szegények és silányak vagyunk még az emlékezésben is. Nyugozott lelkünk türi alkotmányunk rombolását és nem gyul ki tüze az alkotmány nyolcvanéves védelmezőjének emlékeztelére. . . . A szövetkezett ellenzéki pártok tagjai holnapi értekezletükön róják le hazafias kötelességük adóját Madarász Józseffel, 63 társukkal szemben. Ertesülésünk szerint költőiség utján fogják őt üdvözölni.

— A kereskedőkhöz. A székesfehérvári kereskedelmi társulat elnöksége ez uton értesíti a társulat tagjait, hogy a Prohászka ünnep rendezőbizottsága a társulatot is meghívta. Kérjük tehát a t. tagokat, hogy a 22-én d. e. 10 órakor a Szent István teremben tartandó jubileumra minél többen megjeleni szíveskedjenek.

A Szabad Lyceum jubilaris előadására, amelyen — mint már megírtuk — Prohászka Ottokár megyéspüspök mondja az ünnepe beszédét, nagyban folynak az előkészületek. A műsor a terv szerint hét pontból áll, amely pontok között az egyfelvonásos színdarabon kívül egy melodráma, egy vonószenes, szavalt és monológ is szerepel. Szóval az előadás igen sok élvezetet ígér. A helyárokat a rendezőség a következőképp szabta meg: főpáholy 8 kor. oldalpáholy 6 kor. szólya 1 kor. 50 fill. első 10 sor ülőhely 1 kor. a többi 80 fillér, állóhely 50 fillér. Jegyeket Nofitzter János úri és női divatárúüzletében, Vekerla Ferencnél (Belv. Kath. Kör) lehet kapni, vagy esetleg a keresztény keresk. alk. köröknek tagjainál előjegyezni.

A kereskedők jótékonyasága. Az újévi ajándékokat kereskedőink ez évben is megváltották. Ezt a 3 év előtt megkezdett intézményt az ország sok városa követte a mi példánk után. Az ez évben befolyt összegből az inas otthon 200 K-t, a felső kereskedelmi iskola segítő egylete 100 K-t, a kiskereskedők rokkant alapja 50 K-t kaptak; ezen kívül még adományt kapott: az összes nőegylet, a tűzoltók, a mentők, a tüdőbetegeket ápoló intézet, az árvák karácsonyfája, az ipariskolai otthon, a rendőrség, a vasutasok segélyalapja s a kereskedő inasiskola.

Karácsonyfára cukorkák, mindenféle díszek nagy választékban Szigethy Testvéreknél kaphatók.

Teljes Collectio 1 doboz. — 55 drb. finom cukorkával K 100 115 " " " 200 1 kgr. Szalon cukor " 1'60

A meghelyi gyermekek karácsonyünnepélye december 23-án, hétfőn d. u. 5 órakor lesz a kath. legényegylet helyiségében. (Távirada-utca. 6.) A felteppbizottság tagjait és az érdeklődő közönséget ez uton hívja meg a felügyelő. Belépti díj nincsen.

Korcsolyázás. Hogy lehet ilyen fuligsáros világban korcsolyázásról beszélni? Na nem is a holnapután kiskedden tartandó mű és gyorskorcsolyázási versenyt akarjuk bejelenteni, hanem azt, hogy olcsóbb lesz a korcsolyázás. A Korcsolyázó Egyesület elhatározta, hogy jövőre 5 K. helyett 4 K-ért adja a családtagok jegyét. Kimondták azt is, hogy olyan népiünnepélyt nem rendeznek többé, melyen a tagoknak is fizetniük kell. A közgyűlés f. hó 29-én d. e. 10 órakor lesz.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon mélyen tisztelt társulatok, jóbarátok és ismerőseink, kik felejtethetetlen jó férjem, illetve édesatyáink elhunytával úgy a temetésen való megjelenésükkel, küldött koszorúkat rendelkezésre bocsájtott fogatok által, vagy bármi részvétellel szívünk fájdalmának enyhévé lenni kegyesek voltak, fogadják hálás köszönetünket. Öv. Obermayer Jánosné és családja.

Fogak Kovács Dezső műfogászati termében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5. sz. a. a., Zirci templommal szemben).

NÉVJEGYEK

üzléses kivételben, jutányos árban készülnek **AZ EGYHÁZMEGYEI KÖNYVNYOMDÁBAN,** Székesfehérvár, Szent István-tér 1. sz.

Hazai mint Fregoli. Nagyon jellemző eset történt tegnap Budapesten, amely világosan magyarázza, hogy sokszor az értesülések milyen felületesek és elgaloppozók. Különben itt van maga a közlemény, amely a következő variációkban jelent meg:

„Esti Újság”: „Mint bécsi tudósítónk jelenti, Hazai honvédelmi miniszter ma Bécsbe utazott és résztvett a katonai tanácskozáson” stb.

„Budapesti Tudósító” jelenti: Hazai honvédelmi miniszter ma Szegedre utazott”.

A „Magyar Curir” jelenti: A honvédelmi miniszter ma Temesvárra utazott és tárgyalást folytatott Mexiner hadtestparancsnokkal. Majd meglátogatta Glatfelder püspököt”. No, most hol volt Hazai?

Híres művészek festményeinek reprodukciója megrendelhető **Alapi Nándornál,** Pálotai-utca 34. A mintagyűjteményt levelezőlap hívásra házaknál bemutatja. **Legalkalmasabb karácsonyi ajándék.** Nagy választék művészeti szentképekben.

Tenyészapaállatok vizsgálata. A vármegyei mezőgazdasági bizottság által a köztenyésztésre szánt apaállatok vizsgálatára kiküldött bizottság a székesfehérvári járás községeiben a következők szerint tartja meg a vizsgálatot: dec. 20-án Seregélyes, Aba; dec. 21-én Moha, Sárkeresztés, Zámoly; dec. 23-án Lovasberény, Pátka; dec. 27-én Csösz, Tác, Szabadbattyán; dec. 28-án Nádasladány, Sárkeszi, Sárszentmihály, Sárpenete; jan. 4-én Füle, Poigárd, Falubatyány; jan. 7-én Kisláng, Nagyláng, Soponya; jan. 8-án Gárdony, Agárd, Pákoz. Továbbá Nadapon, Sukorón, Velencén, Csóron és Iszka-szentgyörgyön megvolt már a vizsgálat.

Nőváltoztatás. Kiskuro Kellner József nagykereskedő lakos vezetéknévét Kálmánra változtatta.

Bindernél (Városháztér 5. kaphatók a legfinomabb saját készítményű karácsonyfa-cukorkák és sütemények, csokoládéemberek, állatok, marcipánok stb. Saját készítésű szaloncukorka 240 fill. Díós és mákos patkók már megrendelhetők.

Uj honpolgár. Neubacher János gánti erdész, ki eddig osztrák állampolgár volt, a belügyminiszter felelősségével és gyermekeivel együtt felvette a magyar állam kötelességeit.

Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy mielőtt lisztet, vöröslisztet, árpadarát, vagy bármi mást venémnek, okvedlen keressék fel Deutsch Aladár Simor-utca 5. sz. alatti fűszer és liszt üzletét, mert ott vehetnek mindent legolcsóbban és legjobban. Nála egy kilogram buza (kenyér) liszt is, mely megfelel a pesti 4-esnek, csak 32 fillér.

Karácsonyi, újévi ajándékot ALBA drogeriában vegyünk.

Megüresedett segédjegy-állás. Bodola Aladár, a most megválasztott pákozdi segédjegyző eddigi állásáról, a kápolnásnyéki segédjegyzői állásáról lemondott. A helyettesi teendőik ellátásával Jerfi Ferencet bízták meg.

Nagy választék karácsonyi cukorkákban és díszekben SZALON CUKOR

olcsó árban Fiumei kavébehozatal, (Barátok épülete.)

Irodai és rajzoló munkák lakásomon elvállalok. Cim a kiadóban.

Allatgépészségügy. Vértésbogláron megszűnt a sertésvész.

SZIGETI kamarai fényképész 15 % kedvezményes árban részesíti karácsonyig

NAPONTA megrendelőit. — A vasár- és ünnepnap 30 % kedvezmény tovább is fennmarad.

Ajánlunk Önnek egy üzletet. Téli öltöny, és mellényszövetek, kabátposztókat, szőrméket belés és gallérokra Rudbányainál, Nádor-utca.

LEVELESLADÁNKBÓL.

Tekintetes Szerkesztőség!

Sokszor szemünkre hányják nekünk, nagyközségnek, hogy érzéketlenek vagyunk a köztiiztaság, főként pedig a közegészségügy iránt. Városunk főorvosának b. lapjukban most közölt tanulmányából is bizonyos kesergést kell kiolvasnunk, amely szerint az állam, a hatóság milliókat költ, egy egész sereg intézményt tart fenn a közegészség szolgáltatására s vajmi nehezen akarjuk ezeket a fontos intézkedéseket megérteni, az ezerszer hallott jó tanácsokat követni. Elismerem, hogy nem ok nélkül vádolnak bennünket ezen a téren könnyelműséggel; de vannak olyan dolgok is, amelyeken változtatni nekünk nincs módunkban.

Csak egyet mondok! Sokszor gondolkoztam afőlött, hogy ugyanaz a hatóság, amely a járványos betegségekben elhalt gyermekek temetésekort még azt is megiltja, (okosan!) hogy a szülők, testvérek, rokonok közel menjenek a koporsóhoz, megfedelkezik arról, hogy ugyanakkor ugyszólván az ő felügyelete alatt, intézményesen terjesztik a járvány csiráit. Nálunk, katolikusoknál ugyanis az a szokás, hogy minden temetéskor a papnak, kántornak, keresztanyának, vérrokonoknak, egyházfának, sőt nagyobb temetések alkalmával ugyszólván minden megjelentnek gyertyát adnak a kezébe. Ez olyan szokás, hogy csak hatósági beavatkozással lehetne megszüntetni. Ez a gyertya akkor sem marad el, ha járványos betegségben elhunyt a temetnek. A gyertya azután hazakerül s minthogy a zsiradékféle tudvalevőleg a bacillusok és baktériumok valóságos melegágya és tenyészőtelepe, milliószámra terjeszti a járvány betegség csiráit. A temetésekről hazahordott gyertyákat a komaasszony, a sógor rendszerint összegyűjt, (szóval állandó bacillus telepet létesít!) hogy a családban az előforduló halálozás alkalmával a ravatal mellett legyen

mit égetni. A pap, egyházi meg a kántor (végre mit csináljanak 2-300 gr. bűdösen égő gyertyával?) eladják az ő kompetenciájuk, hogy pár hónap múlva, de akkor már egy másfajta betegség baktériumaival is megterjedt, — újra visszahagyják. Ez a hirtörés azután addig tart, amíg a gyertya véletlenül el nem törik, vagy annyira el nem piszkolódik, hogy jó gyomru ember nem veheti a kezébe.

Egyházi férfiakhoz intézett kérdésemre adott válaszokból megállapíthatom, hogy az Egyház nem írja elő, hogy a temetések alkalmával gyertyát kell szótogatni. Ez a szokás a katakombák korából maradt reánk, amikor a gyertyákra, illetőleg fáklyákra igenis nagy szükség volt, amelynek eltörlése azonban akadályokba alig ütközik. Legfeljebb azok volcának kártalanítandók, akik — mint eddig élvezett jövedelmi forrásból — évi 60—80 K-tól elesnének. A hívek, ha a hatóság úgy intézkednék, bizonyára zúgolódás nélkül, sőt szívesen hagynák el ezt a szokást, amely csak a költségeket és az apró kellemetlenségeket szaporította.

Mivel nem tudom, hogy ki van hivatva e tárgyban intézkedni, a tisztifőorvos ur-e, vagy a közegészségügyi járványos avagy a kolera bizottság-e, azért terjesztem észrevételeimet és indítványomat a nyilvánosság színe elé, kévén az arra illetékeseket, szívelejk meg szavaimat.

Tisztelettel egy elhunyt gyermekeit sirató szülő.

Szerkesztői üzenetek.

L. E. Helyben. Azzal a kis lappal igazán kár lenne hosszabban foglalkozni. Egy Barsmegyében szerkesztett, Budapestről keltezt és Zólyomban nyomódó szakkal igazán nem érdekl a mi közönségünket. Az mindenesetre érdekes, hogy a „Tüzrendészet” címének megfelelően leadva egy hirt arról, hogy egy olasz falucskában a templomban felállított mozi vállalos képet veitő filmje meggyuladt, ezzel kapcsolatban nem mulasztja el, hogy egy kis papmorgást és vallásügynyolást adjon be a lapról nem ilyeneket, de szakközleményeket való igazán ismételten olvasóközönségének. A „Világ” című mánkón járó szabadkőműves lapot teletűdött ajánló lapocskától nem csodáljuk, hogy a fentebbi hirt ilyenforma szövezzel ereszti fel: „A napokban a vetítő-kabint helyettesítő körusban egy film begyuladt — valószínűleg nem vi-gyuladt rá eléggé a szentek —” vagy: „a zavarban sok ember vesztette el pénztárcáját, óráját s egyéb értéktárgyát, melyeket valószínűleg (már megint „valószínűleg!”) az ájtatos képektől megihletett kezek emeltek el.” — Durvasága mellett is ostoba szabadkőműves manóver az egész s ha ezzel kapcsolatban valaminek örülhetünk, az az a finom érzék (a jó Hofbauer Kelemen „Katholische Nase”-nak nevezte), melylyel Nagysád a szakközlemények közé elbújtatott ilyen apró, de rosszillatú bombákat észrevenni. Ha a mi Sajtóhőlygibizottságunknak mind a száz tagjában akkora öntudat lesz, rövidesen sokra megyünk. Köszönjük.

F. G. Budapest. A kért lapszám a legnagyobb sajnálatunkra teljesen elfogyott. De majd szerzünk egyet.

Apróhirdetések.

Pénzt takarít meg, ha divatlapját, folyóiratát nálam, rendeli. Kaufman, Kossuth-utca 9.

Sörpince-utca 17-ik sz. ház szabadkézből eladó. Tudakozni ugyanott lehet.

Seregélyesi-ut 18 sz. ház jó forgalmú üzlettel együtt szabadkézből eladó. Tudakozni lehet Gözmalom és Sarló utca sarkán levő üzletben.

Eladó ház. Palotai-utca 73. sz. ház, 8 kisebb lakás, istálló és 1200 m²-es telekkel jutányos áron és előnyös feltételek mellett eladó. Felvilágosítás nyerhető Iskola-utca 8. sz. I. em. 5. ajtó.

Karácsonyi és újévi képeslapok, köszöntők, mesekönyvek, képeskönyvek, névjegyek legolcsóbb árban. Kaufman, könyv és papirkereskedés, Kossuth-utca 9.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakcsinatan készíttetnek.

SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legrégebbi varrógép-üzlete. Székesfehérvár, Várórcsú, Töltényi-ház

Jancsár-utca 19. szám alatt 8 hónapos hizott sertések eladók.

Egy jó karban levő keveset használt Schunda V. féle cimbalom eladó, Selyem-utca 19. szám.

Erdélyi dió, egészséges, kilogramonként 40 percent hóféner dióbélért kezeskedem. Egy kilogram 90 fillér Arany Gyula fűszerkereskedőnél Budai-ut 23.

HALLÓ!
SÜRGÖNY! — SÜRGÖNY!
A nagy karácsonyi vásár

már megkezdődött a verseny bazárban. Kaphatók minden-nemű fiu- és lányjátékok, ugyszintér: önműködő motorok, valamint babák, babakocsi és hintalovak nagyválasztékban. A legolcsóbb árért. Tisztelettel **Mikó Ferenc,** Szógyény-Marich-utca. Babajavítások elfogadtatnak.

Eladó ház. Csütora-utca 8. számú ház, lakás, istálló és 300 m²-ől telekkel eladó. Tudakozni Iskola-u. 8. I. emelet 5. sz.

LEGSZEBB
karácsonyi ajándék

egy jó és mégis olcsó zongora, vagy pianinó.

Egy angol szerkezetű két pedálos zongora, panczer konstrukció, panczer hanggerendával, moderátóval, 175 cm. hosszú, 145 cm. széles eladó.

Egy mahagóni pianinó ugyanolyan szerkezettel eladó.

ROSENSTEIN

Iskola-u. 6. Telefon 291.

Üzletáthelyezés

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy üzletemet Háltér 10. sz. Auerbachházból Schlammadinger vaskezeskedéssel szemben, Simor-utca 1. sz. alá helyeztem át. Megérkeztek a legfinomabb Stejer és erdélyi almák, tiroli maroni, ugy szintén narancsok, datolya, malaga és dió és mindenféle déli gyümölcs különlegességek a legolcsóbb árban kaphatók. A nagyérdemű közönség szíves pártfogás kérjük kiváló tisztelettel

Virág József és társa.

Értesítés.

Értesítjük, a nagyérdemű közönséget, hogy a nagy karácsonyi vásár már megkezdődött. Raktáron tartjuk a legújabb divatú női bluzokat, ugy szintén lüszter, gloth és karton kötényeket, továbbá férfi és női alsó ruhákat, nagy választékban minden fajta Krausz J. gyártmányu fűzőket. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogást kérve maradunk tisztelettel

Mikó Nővérek, Szógyény Marich-utca.

NÉPÜNK

felvilágosodásának legnagyobb ellensége, szellemi elmaradottságának s anyagi nyomorúságának egyik legfőbb oka

az ALKOHOL.

E nagy ellenséggel szemben a nép hivatásos vezetőinek kitünő szolgálatot tesz

DR. GRIGER MIKLÓS

most megjelent, nagy tudással, meleg szívvel, praktikus érzéssel megírt könyve:

Lelkipásztor az antialkoholizmus szolgálatában. ÁRA 2 K 40 f. — KAPHATÓ A SZERZŐNÉL, SÓSKUTON.

KÖNYV és PAPIRÜZLET
KOSSUTH-UTCA 15.

Egyeztessük össze a kellemest a haszonnal és vásároljunk

karácsonyi ajándéku!

író és rajszereket gyermekeink részére.

Könyvek, mindennemű papírok, íróeszközök, gramofonok és elsőrendű gramofon lemezek

mélyen leszállított áron kaphatók.

Szíves pártfogást kértünk kiváló tisztelettel:

Horváthné és Rónainé.

SZENT ISTVÁN

ártézi, gőz, iszapmedence és kádfürdő.

Székesfehérvár, Bástya-utca 3. szám.

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy a Szent István gőz- és kádfürdőt megvettem, a melyet két ártézikuttal és iszapmedencével kibővíttem, teljesen újonnan átalakítottam és minden igényeknek megfelelően berendeztem. Ártézikutaim kifogyhatatlan mennyiségű, gyógyhatású kristályvízzel látják el naponként az összes fürdőmedencéket.

Ami a fürdőkezelést illeti, azt személyesen fogom vezetni és előre is biztosítom a m. t. közönséget, hogy a legpontosabb kiszolgálás, rend és tisztaság tekinteteken szigorú ellenőrzést gyakorlok. Személyzetem elsőrendű masszírozók és tyukszemvágókból áll, akik szakképzett-ségük és előzékeny modoruk által iparkodnak majd a mélyen tisztelt közönség elismerését, és szere tetét megnyerni.

Gőzfürdő napok:

Urak részére: Április 1-től október 31-ig reggel 5 órától, november 1-től március 31-ig reggel 6 órától déli 12 óráig. Ünnepek és vasárnapokon egész nap.

Hölgyek részére: Naponként délután 1 órától este 6 óráig. — Pénteken egész napon át.

Fürdődíjak ruhával együtt:

- Gőzfürdő . . . . . —60
- Gyermekek 10 évig . . . —30
- Porcellán kád . . . . . 1—
- Cinkád . . . . . —80
- Hideg-gyógyfürdő . . . —60
- Iszapfürdő . . . . . 2—
- Szénsavas-fürdő . . . . 2—
- Sósfürdő 120

BÉRLETJEGYEK: 10 db. gőzfürdőjegy 5 K, 10 db. porcellánkád fürdőjegy 8 K, 10 db. cinkád fürdőjegy 7 K.

A mélyen tisztelt közönség szíves pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Ifj. TOGL GYULA,
fürdőtulajdonos.